

33ste JAARGANG - NUMMER 3 - 2021

JULI - AUGUSTUS - SEPTEMBER

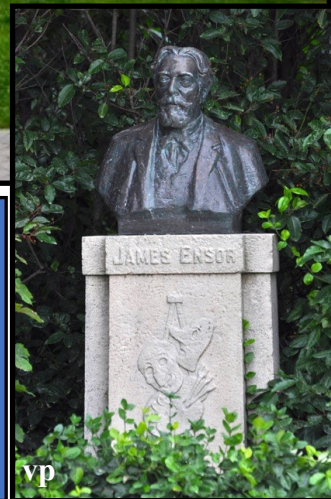
OOSTENDSE GIDSENKRING 'LANGE NELLE'

vp

db

vp

vp

BE

vp

db

*Foto's cover, achterflap en binnenzijden
van V. Prinzie (vp) & D. Beirens (db) tenzij anders vermeld*

OPROEP: bezorg je mailadres aan onze secretaris, zodat je bij wijzigingen inzake de activiteiten asap verwittigd kunt worden: luc.vanspeybroeck@telenet.be

IN DIT NUMMER

76	Voorwoord	Marc Loy
77	Mededelingen, lidmaatschap & activiteiten 2021	Redactie
83	Gelezen & gehoord & opgemerkt	Redactie
89	Maritieme tradities vandaag	Joris Surmont
92	Nostradamus achterna	Georges Ruys
94	Gernoazen en rog	Dirk Beirens
96	Bomaanvallen WOI & WOII	Georges Ruys
98	De Beerblocks en Oostende	Dirk Beirens
106	De heldinnen van/in Oostende?	Dirk Beirens

STEUNENDE LEDEN 2021

Barbé Adrien	Slabbinck Bart
Beirens-Ghesquière M.	Storme Annie
Bracke-Defever Mia & Paul	Taelman Elza
De Poerck Roger	Van Dooren-Vertruyen
De Vriendt Wouter	Van Duyvenboden- Stubbe
Francier-Deman J.	Vanhoucke-Meeschaert
François-Merlevede	Van Imschoot Joris
Geldhof Ronny	Verborgh Johan
Gondry Dominique	Vermandel P - Gueuning M.
Hubrechtsen Freddy	Verschingel-Holvoet
Leeuwerck Marcel	Versluys Willy
Metsu Dirk	Vilain Ronny
Plasschaert Raf	Werbrouck Rita
Samyn J.	OCMW De Haan
Schaubacher-Taes	Degelin-Selis

Adieu Pierre

Toch nog verrassend onverwacht verloren we midden september jl. op 79-jarige onze joviale collega-gids **Pierre Vanhecke**. Een gulhartige Vlaams-Brabander van afkomst, die na de koninklijke militaire school professioneel als militair carrière maakte. Na een aantal opdrachten bij Belgische garnizoenen in Duitsland spoelde hij met zijn gezin aan de kust aan om zich uiteindelijk in Koksijde te settelen en zijn militaire carrière als majoor in het Kwartier Kamp van Lombardsijde af te sluiten.

Sterk geïnteresseerd in de geschiedenis en de cultuur van zijn biotoop aan zee volgde hij als Westhoekgids onze tweede opleidingscursus. Zo versterkte hij in 1992 met een aantal van zijn collega-gidsen uit de westkust Henri Vandembriele, Jacques Herregat en Monique Luca ons groeiend gidsenbestand in het alsmaar drukker wordende Domein Raversyde. Met zijn graad van majoor wist hij zijn publiek op de Atlantikwall sterk te boeien.

Maar evengoed begeleidde hij menige groep doorheen het verleden van de Duinenabdij of wist hij de geschiedenis van de IJslandvaart in het Visserijmuseum in Oostduinkerke met zijn gezapige en rustige stem te evoceren.

Weetgierig, zo was hij: de eeuwige studax die geen bijscholing, cursus, lessenreeks of studiedag liet passeren als hij daarmee zijn kennis kon opvijzelen en zijn gidsbeurten extra kon stofferen.

Joviaal: dat was hij als collega. Eerst dook altijd zijn brede glimlach op, dan volgde de rest van Pierre.

Collegiaal al evenzeer: wie hem om uitleg vroeg, hoefde niet te bedelen, maar werd ruim geïnformeerd.

Ondernemend ook en dat binnen alle gidsenverenigingen waarin hij participeerde: onder zijn deskundige leiding en smetteloze voorbereiding organiseerde hij ook diverse uitstappen voor onze Gidsenkring tot in het Franse Duinkerke toe.

Ook tijdens zijn strijd tegen zijn ziekte en de domper van corona bleef hij optimistisch hopen op betere tijden. En tot zijn laatste dagen bleef hij plannen maken...

Pierre, op je ultieme tocht kunnen we je helaas niet volgen. Maar ook in de Oostendse gidsenkring blijven we je met respect en dankbaarheid memoreren en reis je vanaf nu met ons mee in onze gesprekken, anekdotes en herinneringen.

Voorzitter Marc Loy

Driemaandelijks blad van de Oostendse

GIDSENKRING LANGE NELLE vzw.
33ste jaargang
Nummer 3
Juli - augustus - september 2021

Colofon

Voorzitter: Marc Loy

Verantwoordelijke uitgever
Marc Loy
Albert I - Promenade 3 / 21
8400 Oostende

Eindredactie, vormgeving en correspondentie
Dirk Beirens
dirkbeirens@telenet.be

De medewerkers aan dit blad zijn zelf
verantwoordelijk voor de door hen
getekende bijdragen.

Overname van artikels/bijdragen **zonder
uitdrukkelijke copyrightvermelding**
mag mits bronvermelding.

Dispatching:
Tel. 059 80 73 81
e-mail: info@oostendeahoy.be

Rekeningnummer:
Gidsenkring Lange Nelle vzw
BE91 3800 0491 8476

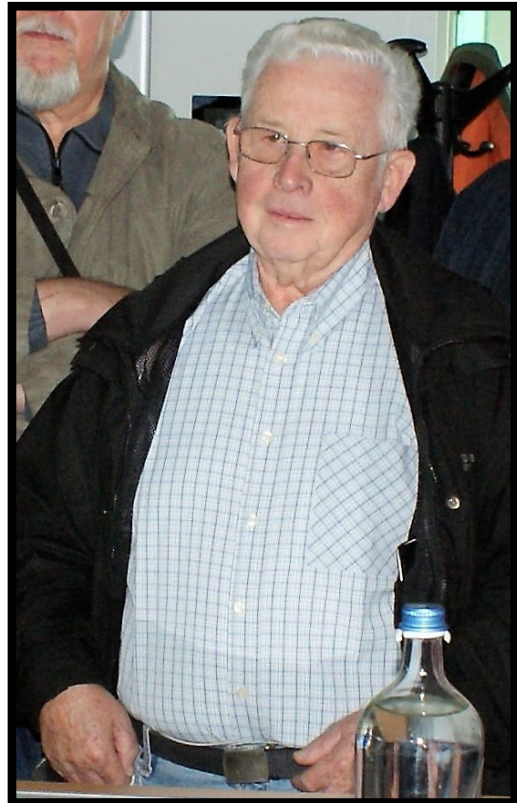
Lid wordt u voor 15€ per jaar.
Buitenland: 20€
Gezinskaart: 20€ (2 gezinsleden)
Steunend lid: vanaf 25€ (2 gezinsleden)

Website: www.gidsenkringoostende.be

Gidsenlokaal: Spaans Huisje
Christinastraat, 67 Oostende

IN MEMORIAM PIERRE DOOR FRIEDE

Met spijt melden wij, na een zeer pijnlijke en lange ziekteperiode, op 79-jarige leeftijd, het overlijden op donderdag 9 september 2021 van collega-gids, de heer Pierre VANHECKE. In naam van alle leden en gidsen biedt het bestuur van Gidsenkring Westhoek haar blijken van oprecht medeleven aan de getroffen echtgenote en familie aan. Pierre was afkomstig uit Sint-Pieters-Leeuw (Vlaams-Brabant) en volgde in het opleidingsinstituut van het Belgische leger, de Belgische Koninklijke Cadetenschool (KCS) in Laken (Brussel), in een militaire sfeer, een algemene en academische vorming op niveau van secundair onderwijs als voorbereiding op de toegangsprouven voor de Koninklijke Militaire School. Daarna verhuisde hij samen met zijn gezin naar verschillende militaire garnizoenen in Duitsland. Hij eindigde zijn carrière als majoor in het Kwartier Kamp van Lombardsijde, dat traditioneel de thuisbasis was van de Luchtdoelartillerie school en het 14e Regiment Lucht doelartillerie. Nadien volgde hij o.a. de cursussen van toeristische gids in Gidsenkringen Westhoek en Oostende. Pierre was een volleerde, fantastische stadsgids. Hij was op menige bijscholingslessen en cursussen aanwezig en kon, als perfecte tweetalige gids (NL/FR), menige toeristen boeien met zijn merkwaardige verhalen. Hij gidste zowel in het Kasteel van Beauvoorde, als in het Domein Raversijde met het Openluchtmuseum Atlantikwall en Walraversyde Anno 1465, 2 het visserijmuseum Navigo in Oostduinkerke, het Abdijmuseum Ten Duinen in Koksijde, Nieuwpoort, ... als in de stad Duinkerke (Frankrijk). Zijn stokpaardje was de architectuurwandeling in de Zoeavenwijk van Koksijde. Op iedere dagtrip georganiseerd door onze gidsenkring was hij aanwezig. Pierre was een aangename persoon en een goede vriend. We zullen hem zeker missen.

Pierre was, als dat kon, present op heel wat activiteiten van de Oostendse Gidsenkring Lange Nelle. Hierboven een souvenir van het bezoek aan het MRCC op de Oosteroever op 15 oktober 2016. (foto D. Beirens)

DANK VOOR DEZE BIJDRAGE AAN FRIEDE LOX VAN GIDSENKRING WESTHOEK EN REDACTEUR VAN HET DIGITALE 'TUSSENWIJSJE'

Chaletstraat Oostende (foto db)

NOTA VAN DE REDACTIE

Geachte lezer-lid

Parallel met het alledaagse leven herneemt ook de Oostendse Gidsenkring zijn meer normale werking. Door allerlei omstandigheden (onzekerheid over bijeenkomsten, gesloten zalen & infrastructuur, enz.) verschijnt dit nummer later dan voorzien, waarvoor onze excuses.

De volgende editie is gepland voor eind november/begin december. Daarin vind je de info voor de online lezingen in januari, wanneer en waar onze gewaardeerde nieuwjaarsreceptie plaatsvindt, en een resem nieuwe activiteiten.

Vriendelijke groeten en dank voor uw begrip

HET LN-BESTUUR ZIET ER SEDERT JUNI 2020 ALS VOLGT UIT.

- 1 Voorzitter = Marc Loy
- 2 Ondervoorzitter = Piet Daman
- 3 Secretaris & huisbewaarder = Luc Vanspeybroeck
- 4 Penningmeester = Dirk Laga
- 5 Coördinator gidsbeurten, gidsendata & dispatching = Etienne Pitteljon
- 6 Webmaster = Joris Surmont
- 7 Verslaggeefster = Muriel Beuselink
- 8 Afgevaardigde Cultuurraad + Facebook-opvolger = Hilde Veulemans
- 9 Archivaris = Martine Quaegebeur
- 10 Redacteur gidsenblad & mentorencoördinator = Dirk Beirens

Find us on:
facebook®

Ons bestuurslid Hilde doet er alles aan om info over onze gidsenkring via het bekende medium Facebook te verspreiden. Graag eens bekijken en liken uiteraard >
gidsenkring lange nelle vzw

GIDSENBLOD OP WEBSITE

Dankzij ons bestuurslid-webmaster Joris staan drie jaargangen (2017, 2018 & 2019) van het gidsenblad op onze website.

LINK: <https://gidsenkringoostende.be/archieven.html>

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of General Data Protection Regulation (GDPR)

De Oostendse Gidsenkring 'Lange Nelle' verklaart zich te houden aan de regelgeving van de AVG. De gegevens van de aangenomen leden worden alleen gebruikt voor briefwisseling en adressering inzake het ledenblad en het mailadres inzake wijzigingen na inschrijving op een of andere activiteit. Niets wordt aan derden doorgegeven. De persoonlijke gegevens van de gewone leden/gidsen in de database van de dispatching zijn beveiligd. (update augustus 2021)

LIDMAATSCHAP 2022

Het lidmaatschap 2022 gaat in op 1 januari 2022 en houdt in: ons driemaandelijks gidsenblad met activiteitenkalender, wetenswaardigheden, luchtige en wetenschappelijke bijdragen en deelname (gratis of tegen verminderde prijs) aan onze voordrachten, bezoeken, wandelingen en uitstappen.

Als exclusief extraatje krijg je het waardevolle jaarboek 2022.

Het lidmaatschap voor 2022 hebben we moeten verhogen:

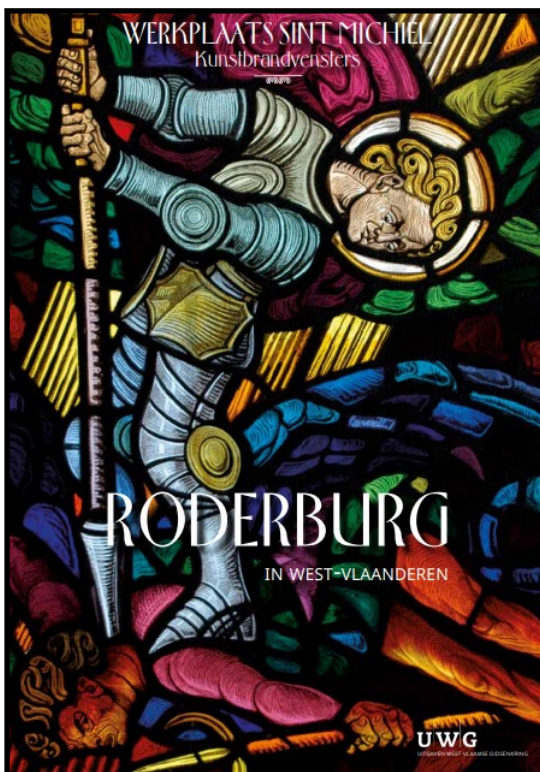
- gewoon lid: 20 euro (buitenland 25 euro);
- gezinskaart: 25 euro (2 gezinsleden);
- steunend lid: vanaf 30 euro (2 gezinsleden).

De bijdrage kan overgeschreven worden op rekening **BE91 3800 0491 8476** van Gidsenkring Lange Nelle Oostende vzw, Christinastraat 67 in 8400 Oostende. Als het leveringsadres verschilt van het adres van de opdrachtgever, wil dit adres vermelden in de mededeling.

Het bestuur dankt je alvast voor je trouw, belangstelling en steun.

JAARBOEK 2021 voor de leden die lid zijn in 2021

De 25ste uitgave van de Koninklijke West-Vlaamse Gidsenkring vzw., een samenwerkingsverband van 9 lokale afdelingen: Brugge, Ieper-Poperinge, Kortrijk, Menen-Wevelgem, Oostende, Roeselare, Tielt, Waregem en Westhoek.

In gidsenblad 2021-4 wordt gemeld wanneer het jaarboek beschikbaar is.

Leden kunnen op vertoon van hun lidmaatschapskaart 2021 of andere legitimatie, dit jaarboek ophalen bij

**Azuriet Reizen,
Van Iseghemlaan 108 - 8400 Oostende**

Het boek kan ook, mits voorafbetaling van €5, op rekeningnummer **BE91 3800 0491 8476** t.n.v. Gidsenkring Lange Nelle vzw, met vermelding "Jaarboek 2021" opgestuurd worden aan de 2021-leden.

Extra exemplaren, prijs 10 euro (exclusief verzending) kunnen besteld worden bij Etienne Pitteljon via etienne.pitteljon@skynet.be

ZATERDAG 13 NOVEMBER 2021

**MARVIN GAYE-FREDDY COUSAERT
WANDELING IN OOSTENDE**

door Patricia Veris & Dirk Beirens

Tijdens deze wandeling met negen stops brengt de gids de relatie tussen **Marvin**, de 'king' of soul, **Freddy**, de muziekmanager en **Oostende**, de Stad aan Zee in woord en beeld weer tot leven.

Freddy Cousaert (1937-1998) ving Marvin Gaye (1939-1984) begin februari 1981 in Oostende op na een voor de zanger desastreuze periode en bereidde mee met hem zijn comeback voor.

De dag dat Marvin Gaye 75 zou zijn geworden, werd aan zijn appartement op de zeedijk een gedenksteen onthuld. Er vond toen ook een herdenkingsconcert in het Kursaal plaats, de zaal die in zijn Oostendse periode amper voor de helft gevuld raakte toen de zanger er in juli 1981 optrad. Sinds zeven jaar kunnen toeristen in de badstad individueel op Marvin Gaye-wandeling met een bij Toerisme Oostende gehuurde iPod en koptelefoon.

En nu is er ook de groepswandeling want hoe dan ook 'Marvin en Freddy in Oostende', dat moet op alle mogelijke manieren in de publieke herinnering blijven.

Opdracht voor de deelnemers: waar in Oostende vind je verwijzingen naar Marvin?

Foto familiealbum
Cousaert

Afspraak: 10.30 uur Spaans Huisje, Christinastraat 67, Oostende

Einde 12.30 uur Luifel Kursaal Oostende

Maximaal 15 personen per gids - Leden: gratis & niet-leden: € 3

Inschrijven (liefst 8 dagen op voorhand) bij **secretaris Luc Vanspeybroeck**

luc.vanspeybroeck@telenet.be / tel. 0472 040 804

ZONDAG 28 NOVEMBER 2021

**BURGERARCHITECTUUR
OP DE VUURTORENWIJK**

Gegidste wandeling door Luc Vanspeybroeck & Dirk Beirens

De Vuurtorenwijk ook genoemd 'Den Opex' is één van de huidige acht Oostendse stadswijken. Ze bestaat uit verschillende delen: de interbellumwoonwijk met naoorlogse bouwbuurten naar Bredene en de Spuikom toe, de maritiem gerichte Oosteroever met hedendaagse nieuwbouw en een industriegebied met beperkte bewoning rond de achterhavendokken en het kanaal naar Brugge.

Tijdens deze wandeling wijst de gids je in de interbellumwoonwijk op typische burgerarchitectuur, die zowel in opdracht van privé-bouwheren, als maatschappijen en besturen tot stand kwam. Gedurende ongeveer twee uur bewegen we ons tussen de Schietbaanstraat, de Sergeant De Bruynestraat, de Mansveldstraat en de Dr. E. Moreauxlaan.

Afspraak: om 14.30 uur aan het sportcentrum De Spuikom, Dokter Eduard Moreauxlaan 1a, voor een luswandeling van ongeveer twee uur.

Leden: gratis & niet-leden: €3

**Inschrijven (liefst 8 dagen op voorhand) bij secretaris Luc Vanspeybroeck
luc.vanspeybroeck@telenet.be / tel. 0472 040 804**

ONLINE 'WINTER'LEZINGEN IN DECEMBER 2021 & JANUARI 2022

Een initiatief van bestuurslid Hilde met de steun van het bestuur

Geëerd lid van de Oostendse Gidsenkring 'Lange Nelle

Ook in moeilijke omstandigheden willen we onze veerkracht als gidsenkring tonen en de rijke geschiedenis van onze stad, op een andere manier, in de kijker zetten. Aan iedereen die het wil horen, zeggen we: kijk en luister naar ons verhaal!

Via **ONLINE-lezingen** willen we interessante onderwerpen met jullie delen!

Hier volgen de data en thema's die we graag aan jou voorstellen en wees gerust, het wordt geen hoogdravende babbel, maar een 'gidsbeurt in de tijd van toen en nu'.

Woensdag 22 december 2021 om 19.00 uur

Gids Dirk Beirens vertelt over 'Oostende onder water' met illustraties

Woensdag 29 december 2021 om 19.00 uur

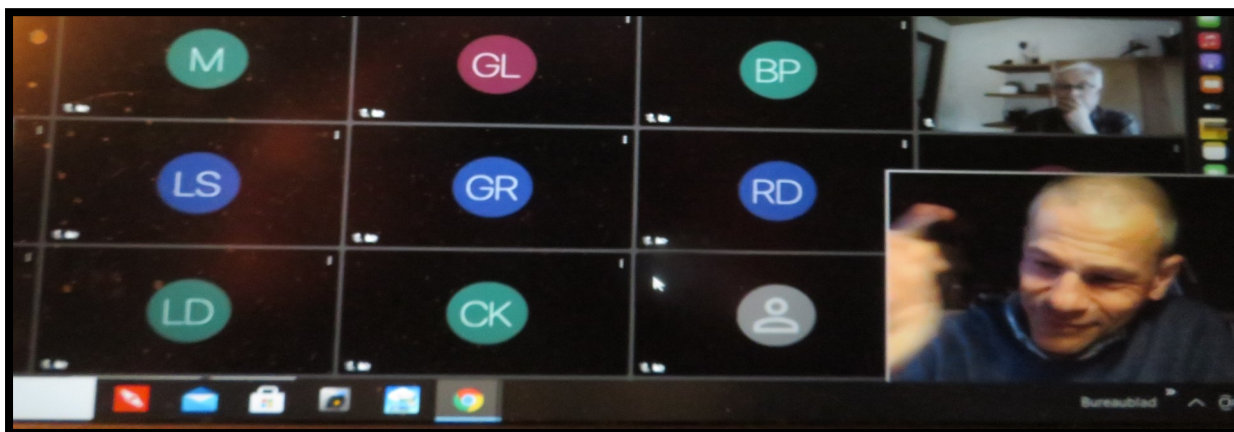
Gids Marc Loy vertelt over 'Maritieme monumenten' met illustraties

DEELNEMEN IS EENVOUDIG: <https://meet.jit.si/langenelle>

Het volstaat deze (blauwe) link te kopiëren in je browser op de dag zelf en die aan te klikken op je laptop, desktop of smartphone/iphone en dan kom je automatisch op het luister-event! Onze moderator verwelkomt je vanaf 18.50 uur op de dag van afspraak. De online lezing duurt ongeveer één uur.

Heb je interesse maar wil je graag nog wat info? Geef ons een seintje en we bezorgen je tijdig alle tips om zonder problemen deel te nemen.

Contactmail = veulemanshilde@gmail.com

(foto van omstreeks 1980—collectie DB)

degenen die nog steeds heel zijn, zijn bedekt met rode tegels, genre Boom, maar plat gelegd en ze zouden zeker een mooi effect hebben als de anderen intact waren gebleven. De volle raamkaders worden regelmatig voorzien van en bekroond met lateien/lentelen met valse bogen. De lateien of lentelen van de eerste verdieping bevatten cijfers die het jaartal 1741 vormen. De gevel is enigszins loodvrij en het metselwerk,- dat waarschijnlijk de dikte van een baksteen is, is op sommige plaatsen kaduuk, maar dit vermindert op geen enkele manier het belang van deze oude constructie.

In: Guide du Touriste, Ostende monumentale et pittoresque, Les monuments et les édifices remarquables. Décrits par C Loontjens, archi-
viste-bibliothécaire de la Ville, 1929, 272 blz.
Imprimerie de la cour, Rue de Chapelle 105, Ostende.

Het “Spaans Huisje” uit de Oostenrijkse periode werd beschermd op 22.09.1981 (gevel & dak). Oostende kocht het in 1982, de verkrotting begon en de stad keurde de afbraak met stockage van de materialen goed op 07.05.1984, wegens—zo luidde het—de mogelijke schade die zou voortvloeien uit de bouw van het appartementsgebouw Residentie Sunshine, rechts van het huisje. Wegens die afbraak wilde Monumenten & Landschappen geen subsidie voor de heropbouw verlenen. De plaats bleef een beschermd gat voor 15 jaar.

Uiteindelijk werd een compromis bereikt en verrees het “Spaans Huisje” ‘in een nieuw jasje’ in 1999-2000.

Een getuigenis uit het einde van de jaren 1920:

CHRISTINASTRAAT (vertaald uit het Frans)

Op n° 67 rue Christine, dus aan onze rechterkant, voorbij de rue des Soeurs Blanches, zien we een oud huis met een prachtige driehoekige topgevel. - De geveltrapjes zijn helaas grotendeels aangetast, maar

foto db

UPCYCLE YOUR WASTE > doel van het project is bedrijven te ondersteunen bij het omzetten van afval naar nieuwe grondstoffen.

Het Upcycle Your Waste-project ondersteunt kleine bedrijven om hun bedrijfsafval om te zetten in waardevolle grondstoffen. Dit kan door een circulaire aanpak, zoals hergebruik van afvalmaterialen, of door een groen aankoopbeleid. Voor veel bedrijven is het lastig deze stap te zetten, door een gebrek aan de juiste kennis of de schaalgrootte. De 8 Upcycle Your Waste-partners zijn lokale autoriteiten, bedrijfsverenigingen en kennisinstituten van overal in het 2 Zeeëngedied in België, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk die bedrijven willen helpen om de verschuiving richting een circulaire economie te versnellen.

Op 23 juni 2021 opende de circulaire hub O.666 zijn deuren in de Belgische stad Oostende. De Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), de stad Oostende en O.666 sloten een overeenkomst om de locatie van de voormalige Noordzeebunkers nieuw leven in te blazen en een succesvolle toekomst te bieden. Samen ontwikkelen ze de sites tot een levendige buurt waar de Oostendenaars zich kunnen onderdompelen in een wereld van creativiteit en circulariteit.

Plastic afval uit zee als grondstof voor de gevelbekleding Om de problematiek van zwerfvuil aan de kust aan te pakken verzamelen de Proper Strand Lopers plastic afval in en rond de Noordzeekust dat verwerkt wordt tot tegels voor gevelbekleding in het project 'Seaslate' (letterlijk: zeelesteen). Proper Strand Lopers biedt expertise in zwerfvuil rond de kust van de Noordzee, VIVES Hogeschool bouwde een machine die lesteen maakt van dat plastic en de gevel van O.666 dient als testcase voor dat prototype. Het Economisch Huis biedt de startende creatievelingen concrete ondersteuning om de operatie te professionaliseren en zorgt met het 2 Zeeën-project Upcycle Your Waste voor extra plastic afval van bedrijven. Het is zeker interessant om te evalueren hoe de tegels bestand zijn tegen vocht, wind, zon en zout aan zee. Hoewel O.666 niet de omvang heeft om grootschalige

productieprocessen te ondersteunen, is het echter de perfecte plek om dit soort initiatieven op te zetten en de ruimte te geven om te experimenteren.

Hoe het gebouw evolueerde van een vervallen kraakpand naar een circulaire hub Het terrein rond het gebouw was zo sterk vervuild dat geen enkele partij interesse had om te investeren in de sanering en herontwikkeling. In 2013 kocht de OVAM het pand voor een symbolische euro en vonden verschillende vzw's een locatie voor hun activiteiten. De OVAM stond in voor een gedeeltelijke renovatie op voorwaarde dat de activiteiten van de vzw's nauw aansluiten bij de circulaire economie. Stad Oostende stelde in haar meerjarenplan extra middelen ter beschikking om O.666 te ondersteunen. De wijk wordt hét klimaatdistrict bij uitstek door onder meer de toekomstige aansluiting van de woontorens op het warmtenet, de aanwezigheid van de City River en de duinformatie op het strand. Een circulaire hub zoals O.666 past perfect in dat plaatje.

O.666 is gevestigd op de Hendrik Baelskaai 27, Oostende (oosteroever)

De Molens van Stene

DANIEL DESCHACHT

'De Molens van Stene' door Daniël Deschacht

Deze publicatie wordt uitgegeven door Heemkring 't Schorre Stene op 160 exemplaren en is vanaf zondag 12 september te verkrijgen door 14 euro te storten op BE24 0010 6883 7138 met vermelding *brochure molen*

Meer informatie op
heemkringschorre.stene@telenet.be.

Met het oog op een nieuwe uitgave is Daniël Deschacht al bezig met het verzamelen van informatie over de boerderijen en landerijen op Stene.

Wie bruikbare informatie of foto's heeft, kan daarmee terecht bij daniel.deschacht2@telenet.be.

In juli werden zangeres en presentatrice Maureen Vanherberghen en presentator Sieg De Doncker de trotse ouders van hun eerste kindje: **Nelle**, wat 'stralend' betekent. Sieg & Maureen gingen immers op zoek naar een naam voor hun dochtertje dat ook een mooie betekenis had, en Nelle was één van de opties. Het was dankzij de opnames van 'Vlaanderen Vakantieland' dat Maureen meer en meer overtuigd raakte van de naam.

"Tijdens de laatste opnames voor 'Vlaanderen Vakantieland' in Oostende was er een gids die vertelde over een vuurtoren die 'Lange Nelle' heet. En ik dacht: dit is een teken, dit is meant to be. Ik vond het een mooie gedachte; Nelle brengt licht en ze toont de weg. Die gids zei ook wel dat Nelle in het Oostends 'ondeugende vrouw' betekent, maar dat past dan ook wel bij mij", verklaart Maureen de keuze voor de naam Nelle in 'Dag Allemaal' (augustus 2021)

<https://www.showbizsite.be/nieuws/maureen-dit-was-meant-to-be-1622049>

Licht & Verf bvba

Kardinaal Cardijnlaan 104

8800 Roeselare

Tel. 051 24 68 47 - GSM 0497 39 26 65

Algemene Schilder- en Decoratiewerken

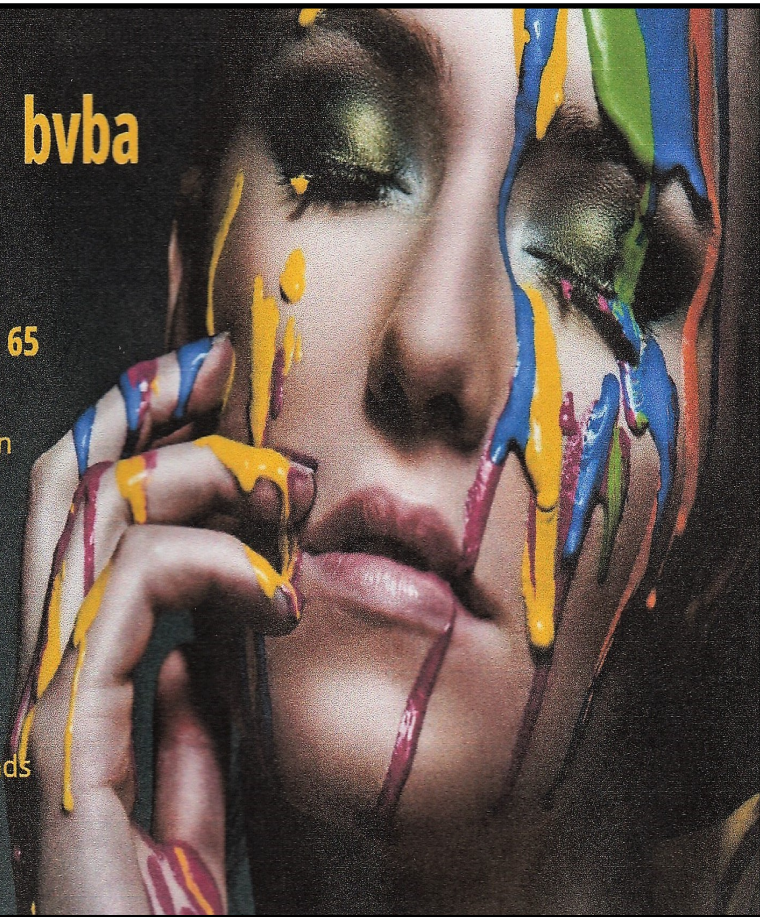
Gordijnen en Overgordijnen

Airless Smitwerken - Smitplamuur

Wand- en Vloerbekleding - Laminaat

Plaatsen van Gyproc wanden en plafonds

www.rooryck.be

Twee antieke kommen met deksel met logo 'Vrije schutters geweerpistool Oostende' zijn ons door Laurienne Claeys van de gidsenkring van Tielt geschonken. Waarvoor dank.

**DUCK RACE
CITY RIVER
OOSTENDE**

Oostende
DE STAD
AAN ZEE

REPLICA VAN PAUL HANKAR
(°1859 - +1901)

STENEN BANK (Naar oorspronkelijk ontwerp)

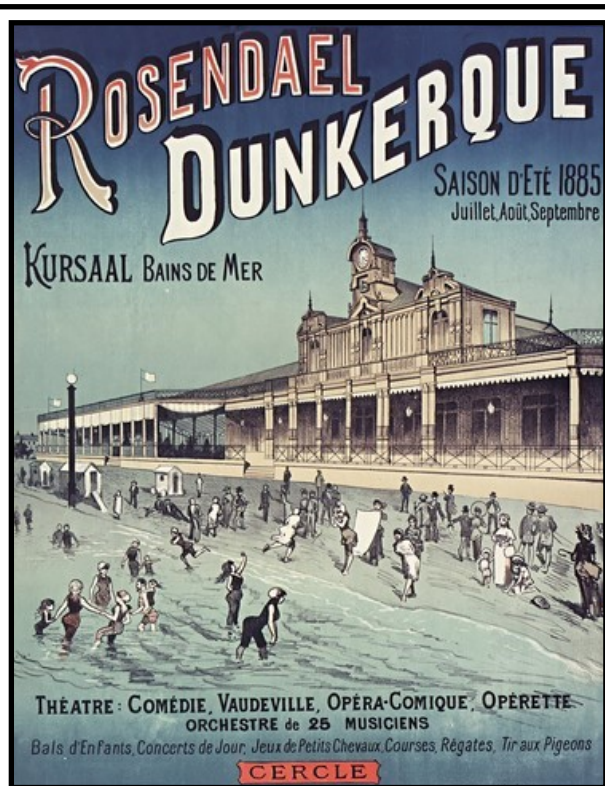
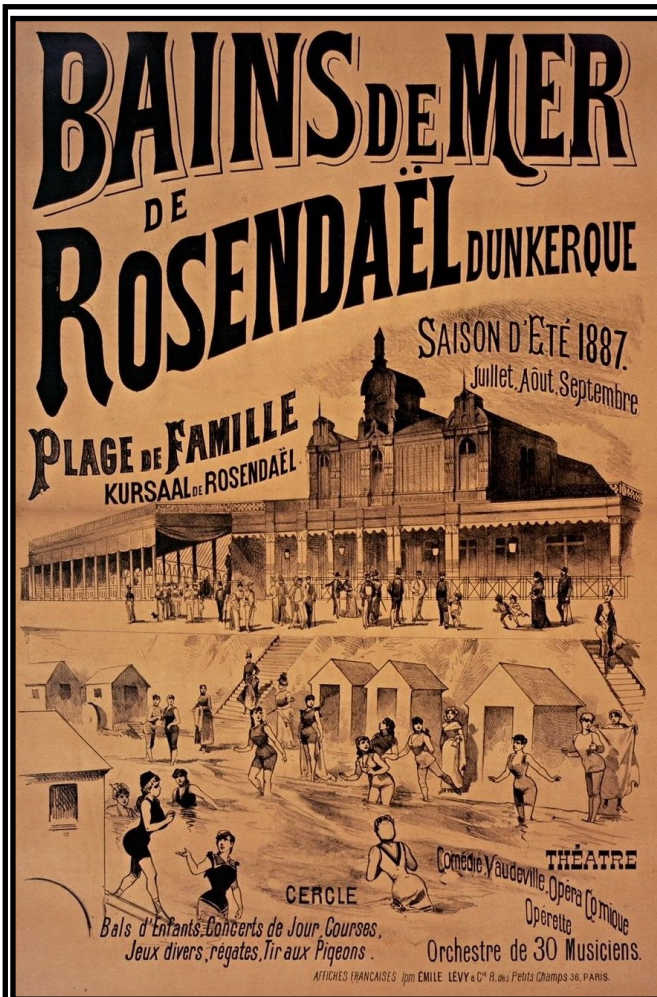
Steen, 2004

Tot in 1971 stond de Stenen Bank hier in de Koninginnelaan. De bank was een ontwerp van Paul Hankar uit 1898-1899 en werd gemaakt in opdracht van de Waalse steengroeven in Ecaussines en Soignies. In 1900 was hij voor het eerst te zien op de Wereldtentoonstelling in Parijs. De steengroeven, die arduinblokken leverden voor de aanleg van de Koninklijke Gaanderijen, schonken de bank aan de stad Oostende.

In 1971 moest de bank in de Koninginnelaan plaats ruimen voor parkeerplaatsen. Heel wat Oostendenaars hebben dat altijd jammer gevonden, en daarom rijpte na dertig jaar het idee om een replica te laten maken. De nieuwe Stenen Bank werd in China gemaakt, weegt 120 ton en werd op 31 januari 2004 feestelijk in gebruik genomen.

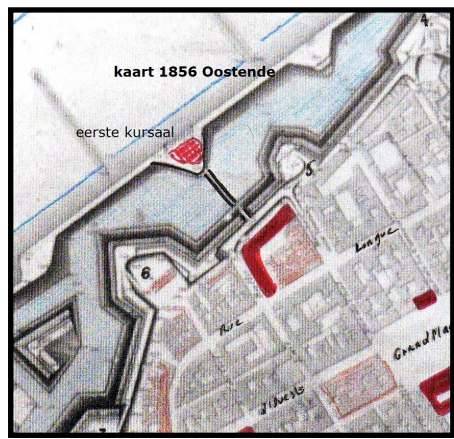
(09.09.21) 58 kinderen onder de 13 jaar schreven zich in voor de badeendjesrace op de City River.

Dat is een kunstmatig riviertje, aangelegd in natuursteen en 350 meter lang. Het loopt in het midden van een straat op Oosteroever. De bedoeling is dat wanneer het hevig regent, het water in de rivier blijft staan. Enerzijds slaan we water op in ondergrondse tanks. Dat water kunnen we dan gebruiken voor de planten en het onderhoud van de wegen. Maar ook de rioleringen raken daardoor bij zware regen niet overbelast. En kinderen kunnen er in spelen.

Het eerste kursaal (1851), ontworpen door Hendrik Beyaert, bevond zich op de toen smalle zeedijk ter hoogte van de Christinastraat. Het was een afbreekbare constructie in hout, glas en stucwerk en bestond uit een café-restaurant, concertzaal en leeszaal. Vanaf 1858 volgen uitbreidingen. Oostelijk een glazen orangerie als feestzaal (1 op foto). Het kursaal werd uiteindelijk gedemonteerd en opnieuw opgebouwd als kursaal in Rosendaël (Duinkerke, Frankrijk) waar het nog vijftig jaar dienst deed.

Uit: Dirk Metsu, 'Oostende een stadsgids', 2019, blz.96 en Guide Conty, 'Belgique Circulaire', 1873.
 (links) Eerste kursaal van Oostende: eerst zie je een lithografie van H. Borremans, ca. 1858, daaronder een echte foto.

Rechtzetting Gidsenblad 2021-2 blz.67: de doorstreepte zin in 1322 stond niet op de juiste plaats, moet bij 1404. Dank voor de opmerking Guido Rappé.

1322 Stormvloed met vele doden, alle kusteilandjes werden weggespoeld.

~~Daarna gaf Jan zonder Vrees het bevel alle bestaande dijken in Vlaanderen te verbinden tot één aaneengesloten dijk, van Duinkerke tot Sas van Gent.~~

1334 Op 23 November. De Sint-Clemensvloed veel landerijen overstroomd die dag. Ongewoon schrikkelijk onweer en overstroming op verschillende plaatsen

Na zware stormen wordt de Testerep (OLV ter Streep bij Oostende verdween onder de golven)- landtong zodanig aangetast dat de middeleeuwse stad nagenoeg volledig wordt overstroomd, met name o.m. gronden rond de Sint-Pieterskerk.

1375 Nacht van 9/10 oktober en 13 november telkens een stormvloed

1404 Nacht van 19/20 november de Sint-Elisabeth vloed (verlies aan land). Het stroomgebied boven Antwerpen werd volledig gewijzigd. Gravin Margaretha van Male (1350-1405), op dat moment gravin van Vlaanderen gaf opdracht een algemeen zeeverende dijk aan te leggen. Deze dijk wordt nog altijd de Graaf Jansdijk genoemd.

Daarna gaf Jan zonder Vrees het bevel alle bestaande dijken in Vlaanderen te verbinden tot één aaneengesloten dijk, van Duinkerke tot Sas van Gent.

REVEIL 2021

Veel mensen staan op Allerheiligen stil bij een groot gemis en zeker nu afscheid nemen moeilijker is dan ooit door de zware periode tijdens de coronacrisis.

In Oostende vindt op 1 november 2021 om 16.00 uur de vijfde editie van REVEIL plaats in en rond de **O.-L.-V. Ter Duinenkerk** in de wijk Mariakerke. Met de medewerking van Kathelijn Vervarcke, oprichtster van de Oostendse theatergroep De Dakbroeders; Laura Fiers, muzikante en leerlinge van de afdeling Edumusic van KA Athene o.l.v. Bas Bulteel en Dirk Beirens van gidsenkring 'Lange Nelle' brengt Stad Oostende een gevarieerd programma. De deelnemers krijgen informatie over het kerkhof en de kerk. Ook brengt de gids verhalen en wat geschiedenis over een aantal geselecteerde graven en toonaangevende personen. Het geheel wordt opgeluisterd met sfeervolle gedichten en stemmige muziek. Op dit heel kleine kerkhof liggen onder meer oud-burgemeesters, bekende Mariakerkse families, oesterkweker Royon, kloosterlingen en de bekendste Oostendenaar, kunstenaar-schilder James Ensor begraven.

Nieuw adres

Van Iseghemlaan 108

Oostende

info@azuriet.be

059 51 49 51

www.azuriet.be

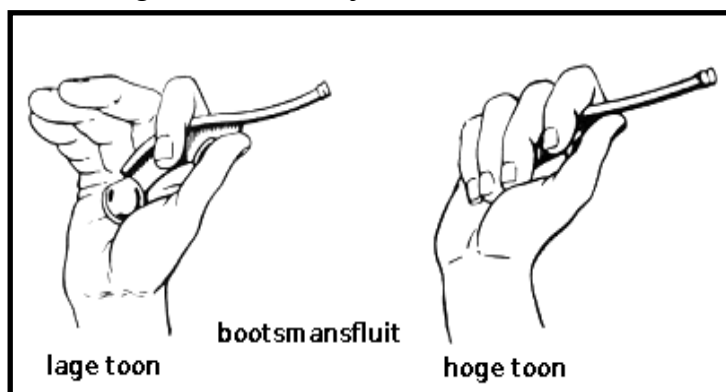

MARITIEME TRADITIES VANDAAG

JORIS SURMONT

Verschillende aspecten van het zeemansleven getuigen van een rijke traditie en refereren dikwijls naar een ver verleden. Zo worden de bootsmansfluit, dagseinen en seinvlaggen ondanks de toevloed aan moderne communicatiemiddelen nog volop gebruikt. Verschillende van die seinen bezitten naast een symbolische waarde, die de binding met de voorzaten bestendigt, ook een praktische kant die veelal van goed zeemanschap getuigt.

De bootsmansfluit of 'pipe' wordt nog enkel in de marine gebruikt. Via geluidssignalen werden vroeger bevelen gegeven aan de zeelui hoog in de marsen en ra's van zeilschepen. De snerpemde tonen steken schril af tegen het zeedruis en het geraas van de wind. Maar het blijft hoe dan ook een hele opgave om via een samenspel van de vingers en de tong de juiste signalen te laten weerklinken. Opvallend is dat het achteloos fluiten van een deuntje aan boord ook nog vandaag taboe is. Sommigen beweren dat je met fluiten de wind aanwakkert. Wie het aandurft te fluiten op een

visserschip zal wellicht doorgaan voor een molfiet (ongeluksbrenger)! Maar waarschijnlijk heeft het alles te maken met de mogelijke verwarring van de bevelen met de bootsmansfluit en wordt daarom van oudsher alle gefluit aan boord verboden.

De bootsmansfluit is traditie bij diverse marines, waaronder de Belgische, en wordt nog enkel gebruikt tijdens de vlaggenparade en voor de eerbewijzen. De groet aan de vlag mag in de kazer-

nes dan al afgeschaft zijn, aan boord van een schip in de haven maakt ze deel uit van de dagelijkse routine. Het is ondenkbaar dat de nationale vlag en de geus na zonsopgang niet gehesen en na zonsondergang niet gestreken zouden zijn.

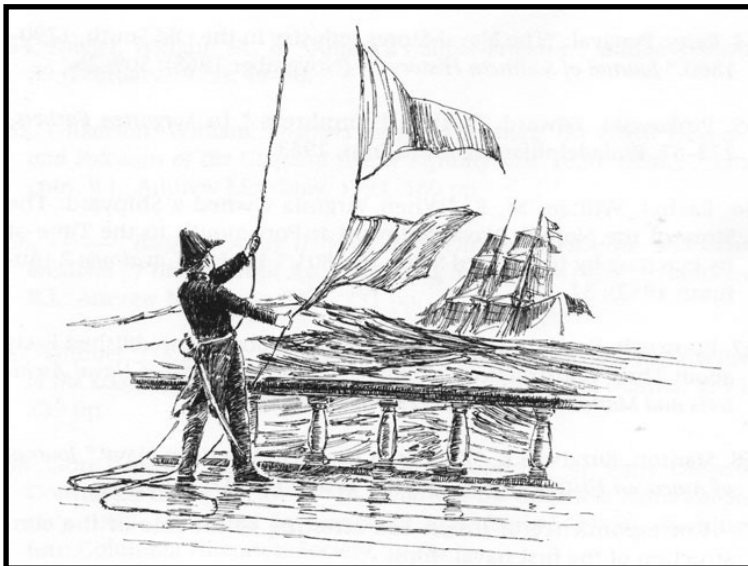
In het Visserijmuseum wordt actueel, naast 'voice' radiocommunicatie, slechts aan één manier van seinen aandacht besteed namelijk morse. De bekende patronen van korte en lange signalen vormen niet alleen de basis van de telegrafie maar staan ook aan de wieg van de digitale communicatie. Het binaire karakter (het al dan niet aanwezig zijn van een signaal) maakt het gebruik van zeer eenvoudige ontvangst- en zendapparatuur mogelijk. Al werd morse voor telecommunicatie in 2000 afgeschaft, toch gebruiken marineschepen het systeem nog voor de visuele verbindingen in vlootverband (bij de Franse marine zijn zelfs de armseinen nog in gebruik). Dit komt omdat radiostilte tijdens operaties de regel is. Marineschepen bezitten een uitgebreid gamma communicatiemiddelen, radars en sonars met typische karakteristieken. Het onoordeelkundig gebruik van die apparatuur zou aan de tegenstander toelaten om naast de positie ook de samenstelling van de vloten daaruit af te leiden. Vandaar ook dat marineschepen in vredetijd constant de typische zendpatronen van potentiële tegenstanders opmeten en opslaan in databanken. Toen tijdens de koude oorlog de schepen van het Oostblok de Noordzee aandedden, werden ze gevolgd door NAVO-eenheden met als enige bedoeling de parameters van de zendapparatuur te achterhalen. In militaire kringen wordt dit proces omschreven als 'elektronische oorlogsvoering' (Electronic Warfare). Het opsporen beperkte zich niet alleen tot de karakteristieke signatuur van radars en sonars en van communicatieapparatuur. Ook de typische scheepsgeluiden en signaturen veroorzaakt door schroeven, motoren en pompen evenals het scheepsmagnetische veld, werden bestudeerd. Het gebruik van al die data is geautomatiseerd en gekoppeld aan uiterst gevoelige breedbandontvangapparatuur. Van zodra een schip een zender gebruikt, analyseren de ontvangende eenheden het signaal en leiden daar de herkomst en dus de dreiging uit af. Ook foto's en bouwtekeningen van schepen zijn gegeerd.

Op de vooravond van de Eerste Wereldoorlog brachten zeelui aan boord van onderzeeërs, via foto's genomen door de periscopen, de slagkracht van de potentiële tegenstander in kaart. Het is ook op die wijze dat tal van foto's van vissende topzeilschoeners bij ons bekend zijn.

Het meest verbreide codesysteem is het 'International Code of Signals for visual, sound and radiocommunications'. De maritieme vlaggesenen vormen een belangrijk onderdeel hiervan. Het is een systeem bestaande uit 26 lettervlaggen, 10 cijfervlaggen, een codewimpel en drie substituten. De lettervlaggen (A-Z) hebben allen een verschillende betekenis. De substituten laten toe om letters of cijfers te herhalen. Het is de bedoeling om met slechts één stel vlaggen alle mogelijke seinen over te kunnen sturen. Via de lettervlaggen kan belangrijke informatie over de scheepslading, de werkzaamheden of zelfs de noodtoestand worden aangegeven. Zo betekent de lettervlag A(lpha): ik heb een duiker beneden, vaar langzaam en houd goed vrij van mij. Bij schepen waar duikoperaties plaatsvinden, kom je die vlag geheid tegen. Wie kent de gele quarantainevlag Q(uebec) niet? Al is de betekenis van die vlag eigenlijk: 'mijn schip is gezond en ik verzoek doorvaart'. Enkele vlaggesenen zijn speciaal voorzien voor vissersschepen. Met de 'G(olf)' in top geeft een vissersschip aan dat het de netten aan het inhalen is. De 'T(ango)' betekent: houd vrij van mij ik ben bezig met de spanvisserij, terwijl een vissersschip met de lettervlag 'Z(oeloe)' aangeeft dat de netten gevierd worden. De 'P(apa)' staat voor: 'mijn net is vast aan een obstakel'.

's Nachts worden die vlaggen vervangen door rondom zichtbare lichten. In het maritieme onderwijs en aan boord van schepen wordt veel aandacht besteed aan het op peil houden van de kennis van seinvlaggen, dagmerken en de navigatielichten. Bij de marine was het gebruikelijk dat de navigatie-officieren wekelijks enkele typische problemen aan elkaar presenteerden.

Naast de unieke lettervlaggen bestaan er ook allerlei combinaties van twee of meerdere vlaggen die zelfs toelaten om medische gegevens over te seinen. Ook noodsignalen komen voor, zo betekent de combinatie N(ovember) C(harlie) ik ben in nood en heb hulp nodig. Het internationaal seinboek beschrijft de werkwijze en de diverse mogelijkheden voor tal van aangelegenheden.

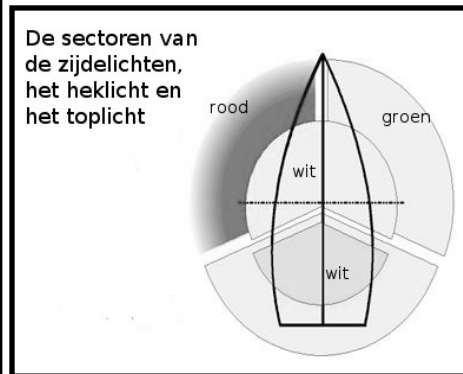
In alle marines ter wereld worden sinds mensenheugenis seinvlaggen gebruikt. Het bekendste sein is waarschijnlijk dat van Nelson. Voorafgaand aan zijn gedurfde aanval op de Frans-Spaanse vloot nabij kaap Trafalgar, liet hij via vlaggen seinen: 'England expects that everyman will do his duty.' Omdat militaire schepen dikwijls een eigen (nationaal) seinboek hanteren, hijst een militaire eenheid altijd eerst de codewimpel om aan te geven dat het internationale seinboek van toepassing is. Traditioneel geeft elk marineschip dat uitvaart of de haven aandoet met behulp van seinvlaggen zijn roefletters aan.

De roepnaam van Belgische militaire eenheden begint karakteristiek met O(scar) R(omeo) gevolgd door twee andere letters.

Naast de praktische toepassing hebben de seinvlaggen ook een emotionele waarde. Op koningsdag en op de nationale feestdag hijsen alle Belgische marineschepen wereldwijd de grote vlaggentooi.

Uit respect volgen alle vreemde schepen in die havens dit voorbeeld. De Nederlanders hebben daar een werkwoord voor namelijk 'pavoiseren'. Aan de vlaggenlijnen wordt een willekeurige opeenvolging van letter-en cijfervlaggen gehesen aan voor-en achterstag en tussen de masten. Het heeft iets feestelijks. Je kan je zowaar geen enkele maritieme gebeurtenis van betekenis indenken zonder grote vlaggentooi. Maar er bestaat ook een kleine vlaggentooi, namelijk enkel de Belgische vlag in top, voor als de koningin jarig is. Gelijkaardige tradities vind je in alle marines ter wereld terug.

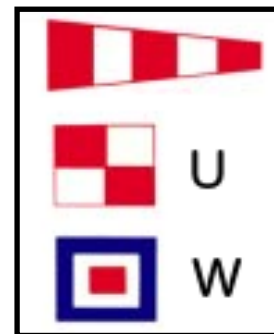
Naast vlaggen maken schepen overdag ook gebruik van typische dagmerken. Een diabolo wijst op een treilvisser of korder, die vanwege zijn sleepnet slechts beperkt kan manoeuvreren. Vissersschepen dwingen op die manier ook voorrang af. Een zwarte bal is representatief voor een schip dat ten anker ligt. De kotters hijsen in plaats van een diabolo een lege mand aan de voorstag. Maar daarnaast zijn er ook nog de boeien met hun typische kleuren: rood, groen of zwart-gele streken en karakteristieke toptekens en lichtsignalen, om zowel het veilige vaarwater als de gevaren aan te geven. De afspraken omtrent de te voeren lichten en dagmerken voor zeeschepen zijn opgenomen in het 'Internationaal Reglement ter Voorkoming van Aanvaringen op Zee' (ZAR) dat sedert 1894 in voege is. Voordien steunde de signalisatie aan boord van schepen op het gewoonterecht.

Enkele jaren terug tijdens openmonumentendag in NAVIGO, het Nationaal Visserijmuseum te Oostduinkerke, viel het mij op dat de OD.1 Martha wel over een bakboord en stuurboord navigatielicht beschikte maar dat het witte heklicht, met de typische sector van 135°, ontbrak. Bovendien hoort een treilvisser of korder een groen boven een wit licht in de top van de mast te hebben. Bij nader toezien voerde de Martha twee witte lichten boven elkaar. Een en ander verwijst mogelijk naar de periode na 1962 toen het schip als havensleper werkzaam was. Bij kleine sleepers mag immers uit-

zonderlijk het heklicht vervangen worden door wit licht dat naar achter schijnt. De twee witte lichten aan de voormast duiden op een sleeplengte korter dan 186 meter (van hek tot hek), al moet de sector van de lichten wel 225° beslaan (van recht vooruit tot twee streken achterlijker dan dwars aan beide zijden). De museumbouwers hebben dus op een handige manier twee gegevens in één voorstelling verwerkt. Vooreerst met het voorzien van de originele tuigage van de kotter, zonder de galgen maar met geleiderollen; en vervolgens met de uitvoering van de navigatielichten zoals bij een kleine havensleper. De jury had jammer genoeg geen oog voor de stille wenk van de museumbouwers. Al mogen we niet ontevreden zijn met de nominatie en prijs van de provincie West-Vlaanderen die de OD.1 Martha verdiend wegkaapte.

INTERNATIONAL FLAGS AND PENNANTS			
ALPHABET FLAGS		NUMERAL PENNANTS	
Alfa		Kilo	
Bravo		Lima	
Charlie		Mike	
Delta		November	
Echo		Oscar	
Foxtrot		Papa	
Golf		Quebec	
Hotel		Romeo	
India		Sierra	
Juliott		Tango	
		Uniform	
		Victor	
		Whiskey	
		Xray	
		Yankee	
		Zulu	
		1	
		2	
		3	
		4	
		5	
		6	
		7	
		8	
		9	
		0	
		SUBSTITUTES	
		1st Substitute	
		2nd Substitute	
		3rd Substitute	
		CODE (Answering Pennant or Decimal Point)	

**Codewimpel
en U(niform) W(hiskey),
betekenis: goede reis**

NOSTRADAMUS ACHTERNA

GEORGES RUYS

Begin 1924 verscheen in een plaatselijke weekblad (*) een paar artikels waarin de auteur zich aan enige voorspellingen waagde over hoe de stad Oostende en het dagelijks leven **er 50 jaar later (in 1974) zou uitzien.**

We kunnen nu in 2021 zijn prognoses na 97 jaar even evalueren en even glimlachen, het is aan de lezer om zelf te oordelen in hoever onze lokale helderziende gelijk heeft gekregen.

Hieronder volgt een greep uit zijn geschriften. (de oorspronkelijke spelling werd behouden)

1-Op den **zeedijk** geene wijzigingen, tenzij dat al de huizen die er staan voorzien zijn van platte dakingen om toe te laten, aan de menigvuldige bezoekers, die in 't bezit zijn van **vliegtuigen gemakkelijk te kunnen landen,**

2-**De kursaal is verdubbeld;** daartoe heeft men de helft van de Leopoldlaan tot aan de Square Marie-Jose moeten innemen. Het gebouw is ingericht voor allerlei spelen die uitgebaat worden door de minister van het Geldwezen zelf. De opbrengst dekt voor de helft, al de uitgaven van de staat. Het orkest van de Kursaal bestaat niet meer het is vervangen door een radiotoestel *met Haut Parleur.*

3-Daar al de **dansen versleten** zijn en het mensdom het te lastig vindt is de plankenvloer der danszalen vervangen door een plancher op ressorts, men springt er op een bijzondere maat ingevoerd door zwarten uit het Zoululand.

4-Voor wat **de baden** aangaat, de trekdienst is totaal afgeschaft. Ieder kabien is voorzien van een bijzonder toestel in beweging gebracht door elektriek: om in bad te gaan, steekt men 2fr. in een bus, men ontvangt automatisch al het nodige om te baden en men steekt in zee, na het bad, mits een frank in het toestel rijdt men automatisch uit het water. De toeloop is zo groot dat het badenstrand zich uitstrekt tot Raversijde.

5-Het **park Albert** is een uitgebreid sparrenbosch, waar de teringlijders van gans Europa hunne geschokte gezondheid herstellen. Het is het zalig oord geworden van sanatoria, klinieken, enz. Daarbij is het westerkwartier, een luthof waar bloemen en planten weeldrig opgroeien, dank zij de strenge verordening tegen de honden, die, alhoewel beter opgevoed, doch nog vele kwaad veroorzaken.

6-Het **park Marie-Hendrika** is een pracht; de omheining van den velodroom is een model van bloemenweelde, zooveel te schooner dat zij verzorgd wordt op de kosten van de uitbatende Maatschappij die geld wint met hopen, dank zij de rennen op één wiel, de velos op twee wielen zijn sedert 1940 gansch vergeten.

7-Aan het uiteinde van het Maria-Hendrikapark staat de **middenstatie** nabij de Smet de Naeyerbrug. De spoorweglijnen loopen op den opgevulden St- Jansvaart: de eene naar de middenstatie, de andere naar de zeestatie. De reizigers komen langs de de Smet De Naeyerlaan in stad, over de Kapellebrug die 30 meters breed is. De huidige middenstatie is behouden maar dient als overdekt sportplein, waar alle sporten geoefend worden, in geval van slecht weder.

8-**De Grote Markt is schoon:** de bewoners; die meer en meer geld winnen, hebben er aan gehouden al hunne gevels in **den Spaanschen trant** te herbouwen; het stadhuis is ook opgeknapt en een balcon van 20 meters lang op 3 meters breed komt uit als een prachtig perron, waar de overheden gemakkelijk en deftig plaats nemen in de groote plechtigheden.

9-Heel de huidige **Badeninrichting** is herschapen in een prachtig waterpaleis, waar duizenden menschen winter en zomer verblijven om hunne geschokte gezondheid te herstellen. Ook zijn er groote bassins, aangelegd om, tijdens de slechte dagen van 't seizoen, aan onze bezoekers toch in het lauw, zeewater te plompen en te zwemmen.

10-Daar bijna al de menschen in 't bezit zijn van automobielen en dat de vliegmacchien het overige van het verkeer verzekeren, zijn de trams afgeschaft. De **tramstatie** van de Marie-Joséplaats is verdwenen en de Square is een bloemenhof.

11- De **derde bassin** is opgevuld en vormt een complex van prachtgebouwen.

12- Aan den Postkant is eene laan aangelegd die rechtstreeks leidt naar het Maria-Hendrikapark, dank zij de afschaffing van de spoorweglijnen die geen reden van bestaan meer hebben.

13- Aan den Westkant staat het cirkelgebouw van de **gewezen Panorama van den Yser** die nu een museum van schilderijen is. Rond dat monument staat gansch de inrichting van het tribunaal van eersten aanleg en al wat het Rechtswezen betreft.

14- Daar Oostende nu 150.000 inwoners telt is er in dat kwartier eene groote. beweging. Politiën, pompiers en allerhande staande of eertijdsgaande machtbekleeders **vliegen**, dank zij de uitvinding van de beweegbare vleugels; daar de beweging bijzonder in de lucht moet bewaakt worden, zien ze van uit den hoogen best om de orde te handhaven.

15- Facteurs en telegramdragers zijn er niet meer noodig: elk huis is verbonden met de post en de telegraaf bij middel van **onderaardsche leidingen** en iedereen ontvangt zijne correspondentie thuis bij middel van het stelsel der geperste lucht. En zoo wordt het leven meer en meer vergemakkelijkt.

16- Er zijn er die beweeren dat men binnen 50 jaar **niet meer zal moeten werken**, dat de menschen zullen leven met den dauw des hemels.

(*) Bronnen: De Zeewacht 12/04/1920 en 19/04/1920

MORDAN

NATUURVLEES DOBBELAERE
Christinastraat 69 - 8400 OOSTENDE

Tel. 059/50 52 45 - Fax: 059/50 07 85

e-mail: denatuurwinkelmordan@skynet.be

(400 m² verkoopsruimte)

Openingsuren: 9.00 H. - 18.30 H.
Ook op zaterdag. Zondag gesloten

BIO **SHOP**

*De Natuurlijkste
zaak van de kust!*

**GREEN
SLEEP**

100% "NATUURLIJK"
SLAAPCOMFORT
(200 m² toonzaal, 1e verdieping)

Green Sleep.

Dieetvoeding, VERSE natuur-, vegetarische en biologische voeding.

Hormonenvrij vlees (vzw. Plattelandsontwikkeling)

Voedingssupplementen en sportvoeding. Natuurlijke cosmetica.

150 kruidenpreparaten uit eigen labo!

DESKUNDIG ADVIES VAN 4 PARAMEDICI EN HERBORIST

GARNALEN ofte GERNOAZEN en ... ROG GARNAALKROKET AMBASSADEUR VAN OOSTENDE

DIRK BEIRENS

In de Ensorgalerij kon je indertijd in **Taverne James**, bijgenaamd **'De tempel van de garnaalkroketteren'**, de echte Oostendse garnaalkroketteren verorberen. De toenmalige uitbater Jos Knaeps vertelde openhartig over de bereiding: "Voor 60 kroketteren heb ik nodig: 3 kg grijze garnalen, 250 gram boter, 600 gram bloem, 200 gram gemalen kaas, drie eieren, een liter roux van garnaalkoppen, een halve dl room, drie keer het wit van ei, paneermeel, citroen, peterselie, peper & zout. Onze garnaalkroketteren vragen Belgische garnalen; hier komen geen Hollandse binnen!" (bron: YNG in Het Nieuwsblad 01.08.2002) Taverne James in de Ensorgalerij sloot in 2018 en verhuisde naar de Adolf Buylstraat.

Vader André Beirens noteerde ooit het huisrecept voor garnaalkroketteren die moeder Martha met veel liefde en kunde bereidde. Voor hoeveel kroketteren is niet duidelijk. Maar nodig waren: 250 gram gepelde garnalen en garnaalkoppen, 150 gram boter, 150 gram bloem, 75 gram gruyèrekaas, 3 eieren, 4 gelatineblaadjes, ¼ liter room, 1 citroen, peper en weinig zout, nootmuskaat en paneermeel. Gelatineblaadjes smelten in een beetje water; maak een dikke roux met boter, bloem garnaalfumet, room en gelatine + veel peper, weinig zout en nootmuskaat kruiden naar believen; voeg daarna de eierdooiers erbij en laat opnieuw koken. Roer vervolgens de garnalen erbij en laat de kaas erin smelten, dus doorverwarmen zonder koken! Op de beboterde ovenplaat gieten en goed laten afkoelen. Langwerpige kroket maken, oprollen in bloem, vervolgens in kom met de eiwitten wentelen en dan in het paneermeel en oké.

In 2013 (10.08) verscheen in Het Nieuwsblad **'De grote test aan zee – GARNAALKROKET'**. Dienstdoende proever was Stéphane Buyens, tweesterrenchef uit De Panne. Na de 10 stuks proeverij was zijn algemene commentaar: "Ik voelde me beschaamd als kustchef; het was meer een grand concours van fabriekskroketteren. Veel koks doen de moeite niet meer om tijd te steken in iets waarvan ik dacht dat het dé kustklassieker bij uitstek was. Een blamage voor de grijze garnaal, de kaviaar van onze Noordzee."

Hij quoteerde van twee tot maximum zes op tien, met volgende typeringen: "Precies een obus uit de jaren '40; een totale mislukking; gummibal gevuld met roze caoutchouc; confetti zonder smaak; is dit een kaaskroket?; meer peper- dan garnalensmaak; weer derderangs garnalen, koude schotel met kroket; goedgevuld en fijne smaak maar niet zelf gemaakt; een oké kroket op een groezelig terras."

Zondag 17 oktober 2021: het eerste garnaal-krokettenfestival in Oostende: elf Oostendse restaurants presenteren dan vol trots hun ambachtelijk gemaakte garnaalkroketten. Maar geen winnaar zonder proevers, dus het publiek stemt mee op de gouden garnaalkroket, terwijl een professionele jury van Gault&Millau en Knack Weekend ook hun favoriet bekroont. Proeven, genieten, kiezen! (<https://www.oostendsegarnaalkroketten.be/nl/garnaalkrokettenfestival>) In Knack Weekend van 6 oktober 2021 kon je in de bijdrage 'Het genootschap van de garnaal' (Agnes Goyvaerts) van blz. 56 tot 60 culinaire voorbeschouwingen lezen: "Marcel Desander (Hotel Rubens) is radicaal:

"Iedere Oostendenaar (...) die garnalen koopt in de supermarkt, moet op de Brusselse Grote Markt aan de schandpaal worden gebonden." Zijn collega Johan Mortier van brasserie Poseidon (...): "Te vaak staan er in restaurants en brasserieën 'artisanale garnaalkroketten' op de kaart, terwijl die gevuld zijn met beestjes die een aller-retour naar Marokko hebben gemaakt."

Rog is vis van het jaar 2021

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (Vlam) heeft rog verkozen. De vis is voorgesteld en geproefd in Oostende.

Het is de tweede keer dat rog de vis van het jaar wordt. Toen kwam de keuze voor rog nog in opspraak omdat de vissoort bedreigd was. Intussen zijn de soorten die gevangen worden groter in aantal. Enkel de drie soorten die het goed doen (de blonde rog, gevlekte rog en stekelrog) mogen gevangen worden. Met de titel wil Vlam jaarlijks een Noordzeevis in de schijnwerpers zetten om de variatie in het aanbod te promoten. De rog komt na tong en pladijs op plaats drie van de meest aangevoerde vissoorten in Vlaanderen. Sinds 2018 stijgt de verkoop van de rog geleidelijk aan. In de Belgische visserij bedraagt die aanvoer ongeveer 1.400 ton per jaar. Rog is een typische bijvangst in de tongvisserij. De meeste roggen die bij ons worden aangevoerd, komen uit de Noordzee en de Golf van Biskaje.

https://www.standaard.be/cnt/dmf20210824_93818927

REPRODUX

Heilig Hartlaan 13

8400 Oostende

059 70 16 12

Fax 059 80 66 57

reprodux@telenet.be

www.reprodux.be

PRINTEN - PLOTTEN

KOPIËREN - DIGITALISEREN

INBINDEN - LAMINEREN

KANTOORARTIKELEN

STEMPELS - GRAVEERPLATEN

OOSTENDSE STRATEN EN PLEINEN ONDER BOMAANVALLEN EN BESCHIETINGEN

GEORGES RUYS

In beide oorlogen hadden de straten en pleinen in de stad te lijden van vele bomaanvallen of beschietingen. Gedurende WOI werden op 216 dagen één of meer inslagen geteld. Tijdens WOII brachten 245 dagen onheil.

De bomaanvallen in WOI waren kleinschalig en meestal lucratief, terwijl de beschietingen wel min of meer doelgericht waren.

Over de Duitse bombardementen in WOII was men vol afkeuring. De Luftwaffe heeft toen achttien dagen ons land gebombardeerd. Deze bombardementen hadden maar één doel: het land te veroveren en bezetten. De factor terreur zaaien was wel een bijzonder element in deze strategie.

Na 28 mei 1940 was België, vier jaar lang, voor de geallieerden een Duits bezet gebied, waar strategische doelen uitgeschakeld moesten worden. Bijkomende schade voor de burgers kon daarbij niet voorkomen worden en werd getolereerd. Maar in de meeste gevallen werd een strategisch doel geheel gemist en werd een stadsdeel in puin gelegd, met vele burgerdoden tot gevolg.

In Oostende was geen belangrijke industrie en de haven speelde slechts korte tijd een kleine rol bij de operatie Seelöwe (Duits plan voor de invasie van het VK) die na september twijfelachtig werd en in december 1940 tenslotte gecancelld werd. Daarmee stopten ook de strategisch gerichte aanvallen (58) op de stad.

Lijst der meest getroffen straten tijdens WOI en WOII door bomaanvallen of beschietingen. **De straten die minder dan 10 aanvalsdagen te verduren kregen zijn hier niet opgenomen.**

1^e getal = aanval door de geallieerden - 2^e getal =aanval door de Duitsers (Luftwaffe)

WOI

Avisostraat (*) 12	Blankenberghestr (*)11	Christinastraat 12
Congolaan (*)13	Conterdam 10	Elisabethlaan 11
E.Beernaertstr 11+1	Fortstraat 10	Graaf de Smet de Naeyerlaan 18+1
Halve maan 14	Haven 31+1	Kapellestraat 39
Kerkstraat 11	Leffingestraat 12+1	Leopoldlaan 31
M-Hendrikapark 13+1	Mariakerke 37	Nieuwpoortsestwg 26
Raversijde 16	-Slijkens 33	St.-Paulusstraat 12
Spuikom 10	Stokerstraat 10	Stuiverstr 14
Torhoutsesteenweg 30	Visserskaai 16	Vuurtorenweg (*)13
Zeedijk 16		

(*) : behoorde tot de oude vuurtorenwijk

WOII

Alb. I-Prom./Zeedijk 15+6	Conterdam 14+5	Haven 48+10
Hazegras 10+5	Kaaistraat 6+4	Leopoldpark 8+2
Mariakerke 17+1	Opex wijk 43+6	Raversijde wijk 24
Spuikom 12+1	Stene wijk 19+4	Torhoutsteenweg 11
Vismijn 10+1	Zandvoorde 25+1	

Toope

Toope

Groentenmarkt 11, 8400 Oostende

T 059 40 31 06 · M **0468 48 56 70** · toope1@telenet.be

Di & Woe gesloten · · www.bistro-toope.be

BTW BE0715.482.985

Ontbijt · Lunch · Tea-Room · Feest- en vergaderzaal

DE BEERBLOCKS EN OOSTENDE

ANDRE (+) & DIRK BEIRENS

1 Voorwoord

De genese van een artikel verloopt niet altijd op een stereotiepe manier. In dit geval begon het met een flashback en de verwondering daarover. Ik herinner me nog goed dat ik in de jaren '70 (19.. uiteraard) mijn vader een pakket moest brengen in het kadaster dat toen (tot de verhuis in 1981 naar het Hazegras) gehuisvest was in het voormalige hotel Beerblock in de Kimmelbergstraat. De heel ruime hall en het indrukwekkende trappenhuis zijn me bijgebleven. Bij navraag over dat hotel is André gaan pluizen in het Brugse kadasterarchief en enkele bestaande bronnen.

Toen ik Roger Timmermans en zijn dame (beiden ondertussen overleden) op één of andere manifestatie over de Beerblock-historie vertelde, begon hij samen met zijn eega een queeste naar meer informatie en weldra kon hij de eerste resultaten meedelen. Hoewel er hier en daar wat tegenspraak was, kwam de nagenoeg volledige stamboom van de Beerblocks aan het licht. Misschien – maar dat moet nog onderzocht worden – zijn de Oostendse Beerblocks nazaten van de Brugse Jan BEERBLOCK (1739-1806) schilder van o.a. 'Het leven in de ziekenzalen van het Brugse St.-Janshospitaal'. Verder speurwerk tot zelfs op het 'oude' kerkhof leverde heel wat gegevens op. Dankzij de vorserskwaliteiten van Roger en zijn niet-aflatende opzoekingsdrang waarbij het toeval ook een rol speelde, kregen we genoeg materiaal bijeen om een interessante stamboom op te stellen. Die hebben we niet opgenomen in deze bijdrage.

Maar ook Ivan Van Hyfte was in die periode op zoek naar gegevens over de site zeedijk (Albert I -promenade) - Kimmelbergstraat. Hij nam 'Villa Maritza' onder de loep en schreef daarover een bijdrage met aanvulling in 'De Plate' waarin ook weer de Beerblocks opduiken (1).

2 De uitbreiding van Oostende naar het westen en de rol daarin van de Beerblocks

Oorspronkelijk was het enkel de bedoeling om “het eigendomsverloop volgens de kadastrale perceelsveranderingen van de eigendomsblok toebehorende aan de gebroeders Beerblock Constant & Charles en gelegen hoek Zeedijk en Wenenstraat (nu Kimmelbergstraat)” te schetsen.

We behouden de tijdsindeling maar vullen aan waar dat kan.

Kleurenlitho 1874 “Ostende. Vue générale des Bains. E. Brand. Litho Simonau & Toovey, Bruxelles (nu tussen huidige kursaal en ‘koninklijke villa’)

1	2	3	4	5	6	7
Cercle des Bains hout	Hotel de l’Océan (eerst: Pavillon National) steen	Hotel de la Plage 2 ^{de} hotel in steen	Pavillon des Dunes (1 ^{ste} hotel westen) hout	Pavillon Beerblock (eerst: Café de l’Océan) hout	Pavillon du Rhin hout +domein	Pavillons Royaux of de koninklijke paviljoenen
Familie Jean 1861/1863	Emile Ten Voorde, dan gebr. Jean 1866	J.B. Royon 1868?	François Musin 1852 (uitbating: Beerblocks)	Ch. Janssens 1861 (café) Beerblocks 1862	Royon-Bettger 1858	1863
1379m ²	1822m ²	2194m ²	1910m ²	1616m ²	5.442m ²	
Gesloopt 1879			Gesloopt 1879	Afgebroken 1883	Voor afbraak te koop 1892	Gesloopt 1874

1863

(nr. 5 op litho) Kadastrale opname van de vaste constructie van het “Café de l’Océan”, gelegen op 80 meter van het omheinde perceel van het “Pavillon des Dunes” en westwaarts ervan. Dit gebouw wordt geboekt onder perceel sectie A nummer 1595/5, groot 2a80ca, en ingeschreven op artikel 1864, volgnr. 1 van de kadastrale legger op naam van het Staatsdomein (voor de grond) en Beerblock Constant & Charles (voor de opstal). Op 12 november 1862 kochten Constant, handelaar in Verviers en Charles, hotelier in Oostende, voor notaris Aimé Liebaert, van Charles Janssens, advocaat in Oostende, voor 10.000 francs, het “Café de l’Océan” op de Zeedijk in Oostende.(2)

Het eerst in rudimentaire materialen (hout en zeildoek) opgetrokken café werd gebouwd door Charles Janssens in 1861-’62 en vervolgens overgenomen door de broers Beerblock in 1862 samen met de concessie (recht van opstal op staatsgrond) (3). **Dit zal het “Pavillon Beerblock” worden.**

Er dient nog vermeld dat de broers Beerblock ook uitbaters/huurders waren van het “**Pavillon des Dunes**” **(nr. 4 op litho)** toebehorende aan François Musin en opgericht in 1852. Hun naam was aangebracht op de zijgevel oost > zie foto op volgende blz.(4).

Foto Pottier in Van Caillie, OOB, deel 2, nr.14 (omstreeks 1870): de zeedijk vanaf de IJzerstraat tot aan de huidige Koninklijke Villa. Van links naar rechts: de Cercle des Bains, het Hotel de l'Océan, het Hotel de la Plage, Het Pavillon des Dunes (naam Beerblock, links aangebracht), het Pavillon Beerblock en verderop het Pavillon du Rhin.

“In juni 1852 kreeg François Musin van het ministerie van Openbare Werken 13.168 m² grond in concessie in de zogenaamde ‘kleine duinen’ ten westen van de stad. Op 4 augustus 1852 nam hij voor notaris Liebaert de pacht over van nog eens 10.000 m² aanpalende duinengrond van Louis Desmet, meester-timmerman in Oostende. Op deze grond bouwde hij eerst een klein gebouw dat diende als schildersatelier en dat hij na een paar jaar liet uitbreiden tot een heus paviljoen, met restaurant, café, speelplein voor kinderen en beperkte logiesmogelijkheid. De uitbating van dit ‘Pavillon des Dunes’ vertrouwde hij toe aan zijn neven Constant en Charles Beerblock, zonen van zijn tante Maria Jacoba Dickschen.”(5)

1864

Vergroting van het gebouw “Pavillon Beerblock”. Dit wordt geboekt als perceel sectie A nr 1595/5a, groot 4a90ca, onder volgnr 2 van leggerartikel 1864.

Deze uitbreiding wordt vermeld in l’Echo d’Ostende, nr 52 van 28 juni 1865: “Ouverture de la Saison des Bains .... Un autre pavillon, celui de M. Beerblock, est complètement transformé. On y a disposé une vaste salle à manger, et sur le devant une charmante galerie, d’où la vue s’étend au loin sur la mer. De sorte que l’étranger sera désormais enbarassé du choix entre tous ces lieux de repos et de plaisir ...

Op 13 januari 1864 sloten beide broers met het ministerie van Oorlog een overeenkomst over de verdere uitbating van het “Pavillon des Dunes”. Na deze overeenkomst liet François Musin zijn paviljoen drastisch vergroten en ombouwen tot een heus hotel, steeds met de Beerblocks als uitbaters. Het is dan ook logisch dat het bekend stond als “Pavillon Beerblock”. (6). Maar dat zorgt uiteraard voor verwarring met het eigendom “Pavillon Beerblock” van de Beerblocks!

1865

In 1865 werd tot de eliminatie van Oostende als militair bolwerk besloten. Daarop nam de senaat de beslissing om de Oostendse vestingen af te breken.

1874

Niet eerder dan in 1874 benutte men de vrijgekomen gronden op de zeedijk voor de bouw van hotels en villa's. De detailverkoop van die gronden werd door Luikenaar Louis Delbouille verricht, nadat hij die 22 hectaren (Domaniale) gronden 'en bloc' van de staat had overgenomen. Bij die verkaveling werd hij geassisteerd door de architect Antoine Dujardin, eveneens uit Luik afkomstig. De enkele nog resterende belle époque-villa's (behalve Villa Maritza) tussen de Kermelbergstraat en de Parijsstraat dragen onderaan hun gevel zijn kalligrafische handtekening.

1876

Nieuwe vergroting van het paviljoengebouw Beerblock tot z'n definitieve vorm en afwerking. Dit wordt geboekt als perceel sectie A nr 1595/5b, groot 15a50 onder volgnr. 4 van hetzelfde leggerartikel 1864

Het is merkwaardig dat deze constructie bij het kadaster slechts in 1876 werd opgenomen terwijl het "Pavillon Beerblock" in deze vorm (letter H) reeds te zien is op respectievelijk foto's van 1860 en 1870 en een lithogravure van 1874. Vermoedelijk was het pand niet afgewerkt voor 1876 en gezien de Beerblocks ook uitbaters waren van het interessantere "Pavillon des Dunes" kan dit het uitstel verklaren.

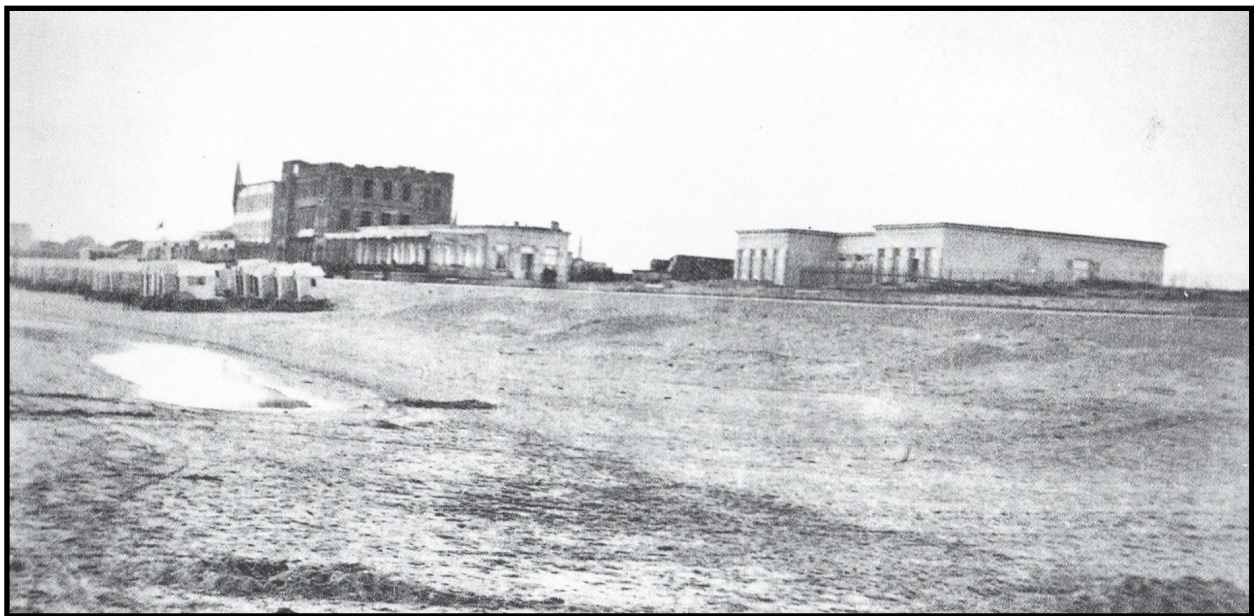

Foto Pottier in Van Caillie, OOB, deel 3, nr.12 (omstreeks 1860-?? Zie noot 6): de eerste hotels op de zeedijk aan de westkant van de stad. Van links naar rechts: de Cercle des Bains, het Hotel de l'Océan, het Hotel de la Plage, Het Pavillon des Dunes, het H-vormige (zie ook evolutieplan) Pavillon Beerblock.

1877

In mei 1877 verkocht François Musin zijn eigendom; in 1879 werd deze houten constructie op baksteenfundatie, ongeveer 1000m² groot openbaar verkocht om afgebroken te worden. Op die grond verrees het luxehotel 'Splendid' dat in 1940 vernield werd. (5)

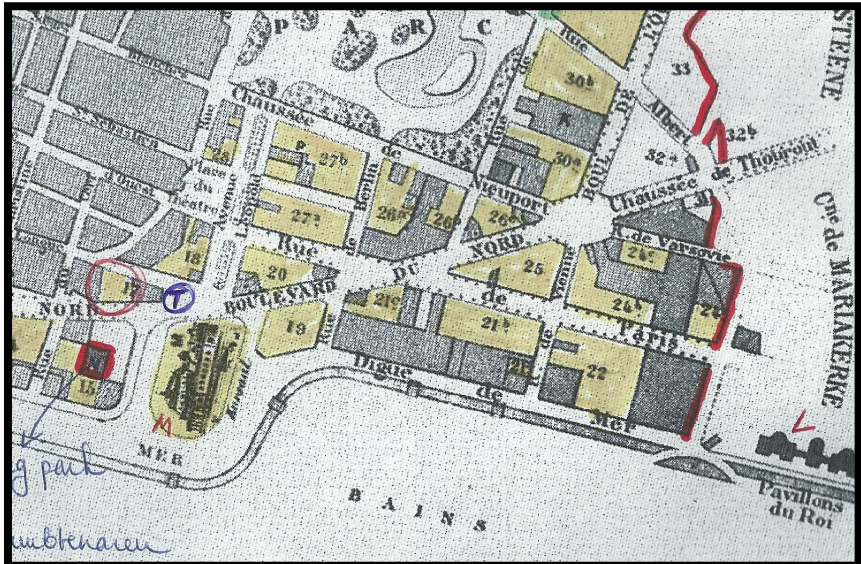
Door annexatie van een deel van het grondgebied Mariakerke (KB 18.07.1877) wordt de kadastrale inschrijving van de westhoek van Oostende aangepast. Aan de kavel Beerblock wordt het nieuwe perceelnummer sectie C nr. 177 toegekend en geboekt op artikel 1864 volgnr. 5, groot 15a50ca.

De 'grootte' van een perceel bij het kadaster betreft de ingenomen grond. De vrijliggende grond wordt niet in de gegevens opgenomen. De verkoopsoppervlakte is dus niet altijd gelijk aan de "gekadastreerde" oppervlakte.

Verkoop van BLOK 22 (zie plan hiernaast)

De bestaande concessiegronden (= gearceerd) waren niet in de overdracht van Delbouille opgenomen en bleven eigendom van de staat!

a) Delbouille verkoopt op 25 oktober 1877 voor notaris Van Caillie een lap grond van 1a29 in de Wenenstraat (nu: Kemmelbergstraat) aan architect Antoine Menessier voor 6.640 francs, hetzij 50 fr/m². (9).

Fragment uit "Plan officiel de l'agrandissement d'Ostende, mai 1876" (stadsbibliotheek Oostende)

b) De Staat verkoopt de grond in de kavel Beerblock, groot 16a16ca zijnde 38,48 meter zeedijk en 42 meter Wenenstraat op 02.11.1877 aan Charles Beerblock voor notaris Van Caillie voor de "prix réduit" van 86.000 francs, hetzij 53,22 fr/m² met beschrijving: a front de la digue de mer et partie dans la rue de Vienne, sur lequel est construit le Pavillon Beerblock. De "korting" zou te danken zijn aan het feit dat de grondprijzen stegen door de opgewekte koop- en bouwinteresse (8/10).

c) verkoop door Beerblock Constant van zijn deel concessie en deel gebouw (al bij akte dd. 16.10.1877) aan Beerblock Charles August – mede-eigenaar. De hele eigendom wordt ingeschreven op naam van , Charles Beerblock-Gryspeerd, op leggerartikel 2449 onder volgnr. 1 als perceel sectie C nr. 177a.

1879

Charles stelt de in percelen verdeelde kavel Beerblock te koop.

1880

Delbouille verkoopt voor notaris Serruys op 3 oktober 1880 aan Floral Dewitte een perceel van 378m² naast het Beerblock-blok op de zeedijk voor 37.800 francs, hetzij 100 fr/m². (8)

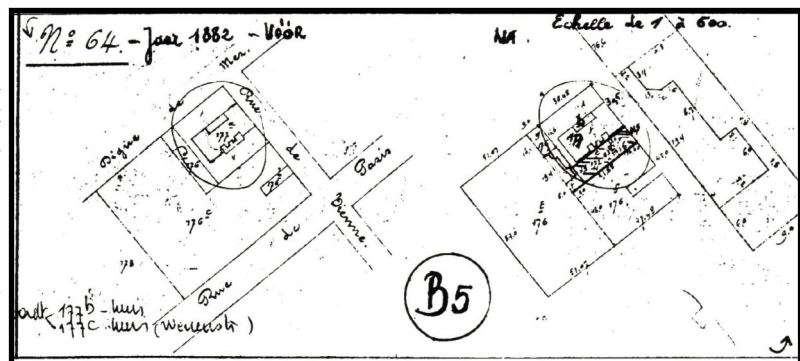
1882

Op de achtergrond van het “Pavillon” wordt een nieuw hotel met drie verdiepingen en zolderverdieping gebouwd, palend aan de Wenenstraat met 11,5 meter en aldus een afzonderlijk perceel uitmakend, geboekt sectie C nr. 177c , groot 4a42ca op leggerartikel 2449 volgnr. 3.

Het “Pavillon” zelf wijzigt niet maar er wordt een nieuw perceelnummer toegekend, nl. sectie C 177b, groot 11a74ca op legger 2449 volgnr. 2 – schets 207/1882 nr. 64 (zie hieronder) .

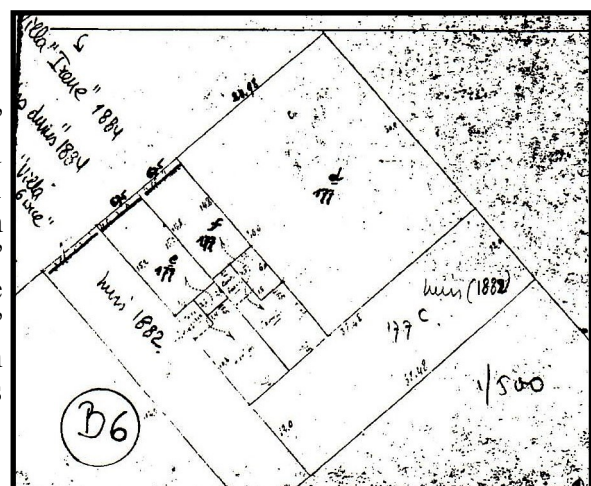
Dit nieuwe gebouw was wel belangrijk gezien in 1882 er een belastbaar kadastraal inkomen van 915 frank werd vermeld terwijl dit van het “Pavillon” 630 frank bedroeg.

Foto boven: een deel van de bovenste verdieping van het hotel is te zien in de rode cirkel (omstreeks 1882) (11).

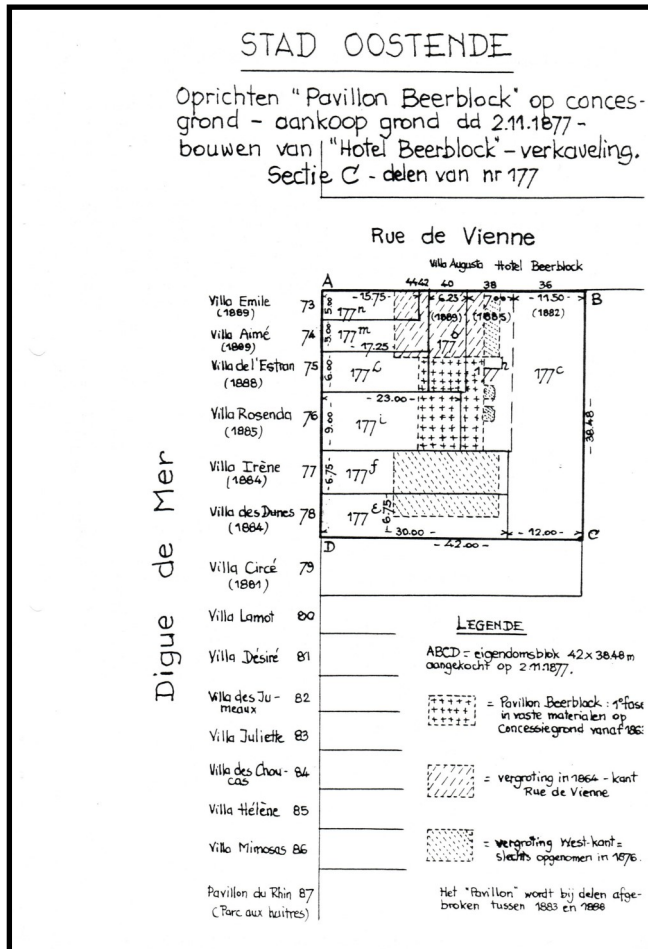

1884

Een deel van de westzijde van het “Pavillon” wordt afgebroken en op de vrijgekomen grond worden 2 bouwpercelen met elk 6,75 meter gevel langs de zeedijk gevormd en verkocht – percelen sectie C 177e en 177f (= villa’s “Villa des dunes” en “Villa Irène” 1884, ten oosten van Villa Circé van 1881) (13). Aan de rest van het “Pavillon” wordt sectie C 177d toegekend voor 7a70ca en geboekt legger artikel 2449 volgnr. 5 (zie schets hiernaast).

Na een nieuwe gedeeltelijke afbraak van het "Pavillon" verkoopt Charles Beerblock opnieuw een perceel villagrond met een breedte van 9 meter langs de zeedijk en een diepte van 23 meter, nl. perceel sectie C nr. 177i, waarop een gebouw wordt opgericht = Villa Rosenda, de later genoemde villa Maritza. (1/12)

Terzelfder tijd bouwt Beerblock tussen het deels afgebroken "Pavillon" en het hotel in de Wenenstraat een nieuw logementshuis, dat met 7 meter gevel harmonisch aansluit bij de hotelbouw van 1882 (zie illustratie/14). Deze nieuwe kavel van 7 x 24,98 meter wordt geboekt onder sectie C 177h voor 1a80ca. Het overblijvende deel "Pavillon" draagt nu het perceelnr. 1779, groot 3a80ca op artikel 2449 volgnr. 6.

1888-1889

Op het bestaande hoekperceel 16 meter langs de Zeedijk en 23,50 meter langs de Wenenstraat wordt het "Pavillon" afgebroken en bouwt Charles Beerblock 4 villa's: 1) Zeedijk nr. 75 "Villa l'Estran" (grenzend aan de kavel "Maritza" en geboekt sectie C 177l voor 1a06ca; ze wordt eerst afgewerkt in 1888, 2) In 1889 volgt Zeedijk nr. 74 "Villa Aimé", geboekt sectie C 177m voor 0a94ca, 3) Vervolgens Zeedijk nr. 73 "Villa Emile", geboekt sectie C 177n voor 0a80ca, en 4) ten slotte Wenenstraat nr. 38 "Villa Augusta" en geboekt sectie C 177o voor 1a00ca. De dienstingangen van Villa Emile en Villa Aimé bevinden zich in de Wenenstraat (zie ook overzichtsplan)

1892 (17.06)

Charles Beerblock (69 jaar) overlijdt en zijn weduwe en kinderen erven.

1898 (29.10)

Weduwe Charles Beerblock-Gryspeerd (63 jaar) overlijdt.

1910

Overdracht bij verdeling der successie van de eigendomsblok aan

- Aimé Constant Beerblock, echtg. Nathalie Mortier (eigen goed zoon)
  - Augusta, Mathilde Beerblock, echtg. Joseph Dor (eigen goed dochter)
- op artikel 2449 en verkoop van Wenenstraat 40, sectie C 177o (Villa Augusta)

1912

Kadastrale aanpassing van de boeking der wijk. Die wordt ingeschreven als Oostende West – sectie D met ongewijzigde perceelnummers maar nieuwe leggerartikels, nl. voor de eigendom Beerblock , het nieuwe artikel 1945.

In hetzelfde jaar worden de percelen 177c en 177h in de Wenenstraat samengebracht en vormen na vergroting, het hotel “Beerblock” met 18,50 m gevelbreedte in de Wenenstraat.

Noten en bronnen

(1) Over Villa Maritza schreef Ivan Van Hyfte een verhelderende bijdrage in ‘De Plate’, sept. 2001, pp181-183 en een aanvulling op p207

(2) D. Farasyn, Historiek van de eerste gebouwen langs de Oostendse Zeedijk 1830-1878,

In “De Plate”, jg. 8, nr. 5 – mei 1979, blz. 22

(3) Recht van opstal = bevoegdheid om gebouwen, beplantingen enz. te mogen hebben op iemand anders grond

(4) A. Van Caillie, Oud Oostende in beeld, deel 2, nr. 14

(5) Julien Verhaeghe, De Oostendse kunstschilders François en August Musin, een familiekroniek, Oostendse historische publicaties nr. 4, Stadsarchief Oostende, 1999, pp.37-39

Noot: $13.186 \text{ m}^2 + 10.000 \text{ m}^2 = 23.186 \text{ m}^2$, wat een groot stuk grond is tussen de IJzerstraat en de Parijsstraat van 275,80 m lengte en een diepte van 84 m (R.T.)

(6) A. Van Caillie, Oud Oostende in beeld, deel 3, nr. 12 (met betwistbaar opnamejaar = moet omstreeks 1866 zijn)

(7) Marc Constandt, Delbouille en Dujardin, twee pioniers van het Oostends toerisme, Marc Van de Wiele, Brugge, 1981.

(8) Kadaster Oostende 1878, in VVF Oostende 0150

(9) Marc Constandt – De Plate 81/161

(10) D. Farasyn, Historiek van de eerste gebouwen langs de Oostendse Zeedijk 1830-1878, In “De Plate”, jg. 8, nr. 5 – mei 1979, blz. 36

(11) Yvonne Vincke, Oostende in oude prentkaarten, deel 2, nr. 105

(12) A. Van Caillie, Oud Oostende in beeld, deel 5, nr. 85

(13) A. Van Caillie, Oud Oostende in beeld, deel 5, nr. 68

“TWEE HELDINNEN VAN/IN OOSTENDE”?

DIRK BEIRENS

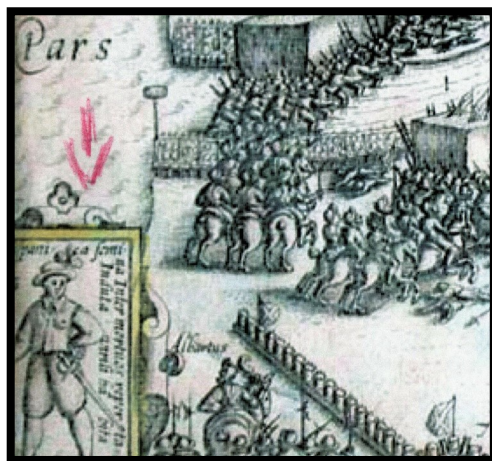
We gaan terug naar de tijd van het Beleg van Oostende (05.07.1601—22.09.1604), een episode in de Tachtigjarige Oorlog. Het is complexer maar de stad werd verdedigd door de (Nederlandse e.a.) ‘protestanten’ tegen de aanvallende (Spaanse e.a.) ‘katholieken’.

Naargelang de bron zou op een bepaald ogenblik aan Spaanse zijde of aan Nederlandse kant een vrouw meegevochten hebben en gesneuveld zijn.

1 ‘De Heldin van Oostende’ in Edward Peeters’ verhalenbundel ‘Langs onze kust’, 1904.

(eindfragment) (...) Aan de andere kant van de wallen had (de Spaanse) Albrecht na enkele weken voorbereiding de algemene bestorming bevolen: weldra hoorde je het knallen van de buksen en het donderen van de vuurmonden doorheen heel de stad. Het wapengekletter, de kreten van de soldaten, het gekerm van de gewonden en stervenden, alles versmolt in een akelig gedruis waarboven steeds dezelfde Spaanse leuze te horen was: “por Dios, Patria y Rey”!!

Er waren reeds verscheidene bressen geslagen in de Oostendse vestingswerken. Op het belangrijkste verdedigingspunt stond Horatio Vere, de broer van de stadsvoogd met twaalf elitetroepen. Het bloed stroomde bij beken, men vocht er bovenop de lijken en hoe langer de strijd duurde, hoe dieper de moed in de schoenen van de verdedigers zakte. En nóg leek er geen einde aan de gevechten te komen. Voet voor voet weken ze voor de inbeukende vijand, die steeds nieuwe en frisse mankrachten op het slagveld stuurde, tot plots een man gehuld in zwarte kapmantel op de borstwering verscheen. De strijd leek even te verstommen en gedurende één ogenblik waren alle blikken gericht op de imposante verschijning. Niemand kende hem, niemand herinnerde zich de man met het zachte doodsbleke gelaat en met de fijne vingers. Met een luide, angstaanjagende kreet stortte hij zich op de Spanjaarden en met het brede slagzwaard, dat hij met beide handen stevig geklemd hield, hield hij met diepe slagen in de vijandelijke gelederen. Toen de verdedigers dit zagen, kregen ze weer courage en als woedende leeuwen wierpen ze zich op de vijand, de onbekende achterna. Plots echter trad een Spaanse officier naar voor en hij stak de zwarte strijder een degen tot in het gevest in de borst. Deze zeeg neer op de grond en stierf ter plekke.

Toen de Spanjaarden zich opmaakten voor de genadeslag kozen de Oostendenaars voor de hulp van het water: de sluizen werden geopend en het witte water sleurde de Spaanse belegeraars één voor één mee; Oostende was gered. In de loop van de dag vond men het lijk van de onbekende krijgsman en groot was ieders verbazing toen ze bemerkten dat onder de brede zwarte cape vrouwenkleden verborgen waren. Het verhaal deed de ronde dat de aanbieder van Sir Francis Vere een gouden halssnoer droeg met onder zijn afbeelding de woorden gegrift “Eeuwige liefde”. Deze laatste heeft de identiteit van de vrouw nooit bekendgemaakt; hij stortte bittere tranen en waakte lange tijd bij haar lichaam. Uit berouw of uit wroeging? We zullen het nooit te weten komen.

2 Uit: H.L. Van Haesten, De Bloedige en Strenghe Belegeringhe der stad Oostende in Vlaenderen, Leiden 1613.

Plaat 9 (zie fragment) met links de inzet: je ziet een mannelijk-militaire uitgedoste vrouw met ontblote borst en de bijgaande tekst luidt = **Femina Hispanica**, inter mortuos reperta induta arme habita (overgenomen uit ‘Journal, Cologne, 1604-1605’) > Een Spaanse vrouw werd tussen de doden teruggevonden, ze was als soldaat gekleed. Dit is vermoedelijk een ‘urban legend’.

De afbeelding doet denken aan **Nipplegate**. De Amerikaanse Super Bowl (= American Footballfinale) van februari 2004 blijft in de herinnering door ‘Nipplegate’. Het was Janet Jackson’s ontblote borst tijdens de half time show die het woord tot leven bracht.

